



**LËNDA MËSIMORE: SHËNDETI DHE SËMUNDJET TE NJERIU II**

<b>Klasa:</b>	<b>Klasa 12</b>
<b>Titulli i Kualifikimit:</b>	<b>Bashkëpunëtor profesional i Infermierisë</b>
<b>Vlera e Kredive të Modullit:</b>	<b>6.4 Kredi (128 orë mësimore)</b>
<b>Niveli i Modullit në KKK:</b>	<b>Niveli 3 i KKK</b>
<b>KODI:</b>	<b>MBI2-12-SH</b>
<b>Rezultatet Mësimore (RM) të Modullit: Shëndeti dhe sëmundjet te njeriu II</b>	
<b>RM10:</b> Nxënësi përshkruan sëmundjet e gjakut dhe kujdesin ndaj të sëmurëve <b>RM11:</b> Nxënësi klasifikon sëmundjet e veshkave dhe kujdesin ndaj të sëmurëve <b>RM12:</b> Nxënësi dallon sëmundjet alergo-imunologjike, reumatizmale dhe tretmanin ndaj të sëmurëve <b>RM13:</b> Nxënësi identifikon sëmundjet endokrinologjike dhe kujdesin ndaj të sëmurëve	
<b>RM10:</b> Nxënësi përshkruan sëmundjet e gjakut dhe kujdesin ndaj të sëmurëve	
<b>Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>- Përshkruan çrregullimet e elementeve të formuara të gjakut</li><li>- Dallon llojet e anemive</li><li>- Klasifikon llojet e leukemive</li><li>- Analizon çrregullimet e trombociteve</li><li>- Identifikon sëmundjet malinje të gjakut</li><li>- Përshkruan fazat e hemostazës</li><li>- Përshkruan komplikimet e mundshme të transfuzionit të gjakut</li><li>- Kujdeset për të sëmurët me sëmundje hematologjike</li><li>- Dokumenton veprimtarinë infermierore</li><li>- Zbaton rregullat e mbrojtjes në punë dhe të mjedisit</li></ul>	
<b>Kushtet e nevojshme:</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>- Klasë mësimore, klinikë, ambulanca, laborator hematologjik</li><li>- Media didaktike si Cd, videoprojektor,</li><li>- Instrumente për matjen e shtypjes së gjakut</li><li>- Aparate për matjen e rrjedhjes së ajrit (peak flow metter)</li></ul>	
<b>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësit:</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>- Hyrje dhe metodat dignostike në hematologji</li><li>- Anemia pernicioze</li><li>- Anemia hemolitike</li><li>- Anemia hipokrome</li><li>- Leukemia akute</li><li>- Leukemia kronike mieloide</li><li>- Leukemia kronike limfatke</li><li>- Limfoma malinje</li><li>- Mieloma multiple</li><li>- Agranulocitoza</li></ul>	

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Trombocitopenia</li> <li>- Hemofilia</li> <li>- Hemostaza dhe çrregullimet e transfuzionit të gjakut</li> </ul>
<b>Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Dallimi i llojeve të anemive</li> <li>- Klasifikimi i leukemive</li> <li>- Identifikimi i sëmundjeve malinje</li> <li>- Monitorimi i të sëmurëve gjatë transfuzionit</li> </ul>
<b>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Komunikimi korrekt me anëtarët e grupit.</li> <li>- Bashkëpunimi gjatë realizimit të matjeve fizike</li> <li>- Punë individuale</li> <li>- Punë grupore</li> </ul>
<b>Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:</b>
<b>Metodat e Vlerësimit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pyetje –përgjigje me gojë</li> <li>- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)</li> <li>- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit të nxënësve gjatë orës mësimore</li> <li>- Listë – kontrolli për aspektet praktike</li> <li>- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse</li> <li>- Sjellja e nxënësit në praktikë</li> <li>- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit</li> <li>- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara</li> <li>- Detyra përfundimtare</li> </ul>
<b>Evidentimi i Vlerësimit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik</li> <li>- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura</li> <li>- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen kujdesit ndaj të sëmurëve me sëmundje hematologjike dhe shpërndarjes së terapisë sipas përshkrimit të profesionistit mjekësor.</li> <li>- <u>Kufiri minimal</u> i kalueshmërisë në <i>testin me shkrim</i> është kur nxënësi plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në <i>Listën e kontrollit</i>.</li> </ul>
<b>RM11: Nxënësi klasifikon sëmundjet e veshkave dhe kujdesin ndaj të sëmurëve</b>
<b>Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Përshkruan ndërtimin dhe funksionin e veshkave</li> <li>- Dallon simptomat e infeksioneve urinare</li> <li>- Përshkruan simptomat e insuficiencës së veshkave</li> <li>- Asiston mjekun gjatë kateterizimit të fshikzës urinare</li> <li>- Monitoron sasinë e diurezës së të sëmurit</li> <li>- Mbledhë dhe dërgon mostrën e urinës për analizë laboratorike</li> <li>- Përkujdeset për të sëmurët me sëmundje të veshkave</li> <li>- Dokumenton veprimtarinë infermierore</li> <li>- Zbaton rregullat e mbrojtjes në punë dhe të mjedisit</li> </ul>
<b>Kushtet e nevojshme:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Klasë mësimore, klinikë, ambulanca, salla e hemodializës</li> <li>- Media didaktike si Cd, videoprojektor,</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Instrumente për matjen e shtypjes së gjakut</li> <li>- Aparate për matjen e rrjedhjes së ajrit (peak flow metter)</li> <li>- Peshore</li> </ul>
<p><b>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Anatomia dhe fiziologjia e veshkave</li> <li>- Ekzaminimi klinik i funksionit të veshkave</li> <li>- Ekzaminimi i urinës</li> <li>- Cistiti akut</li> <li>- Pielonefriti akut</li> <li>- Kolika renale</li> <li>- Insuficienca akute renale</li> <li>- Insuficienca kronike renale</li> <li>- Syndroma nefrotike</li> <li>- Glomerulonefriti</li> <li>- Hemodializa dhe dializa peritoneale</li> <li>- Tumoret e veshkave</li> </ul>
<p><b>Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dallimi i simptomave të infeksioneve urinare</li> <li>- Identifikimi i simptomave të kolikave renale</li> <li>- Dallimi ndërmjet insuficiencës akute dhe kronike të veshkave</li> <li>- Monitorimi i pozitës së kateterit dhe sasisë së diurezës së të sëmurit</li> <li>- Matja e peshës trupore dhe monitorimi i të sëmurit gjatë procedurës së hemodializës</li> <li>- Përkujdesja dhe asistimi gjatë shpërndarjes së terapisë</li> </ul>
<p><b>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Komunikimi korrekt me anëtarët e grupit.</li> <li>- Bashkëpunimi gjatë realizimit të matjeve fizike</li> <li>- Punë individuale</li> <li>- Punë grupore</li> </ul>
<p><b>Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:</b></p>
<p><b>Metodat e Vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pyetje –përgjigje me gojë</li> <li>- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)</li> <li>- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit të nxënësve gjatë orës mësimore</li> <li>- Listë – kontrolli për aspektet praktike</li> <li>- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse</li> <li>- Sjellja e nxënësit në praktikë</li> <li>- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit</li> <li>- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara</li> <li>- Detyra përfundimtare</li> </ul>
<p><b>Evidentimi i Vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik</li> <li>- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura</li> <li>- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen monitorimit të të sëmurit gjatë katetrizimit të fshikzës urinare, përcaktimit të sasisë së diurezës, shpërndarjes së terapisë dhe hemodializës.</li> <li>- <u>Kufiri minimal</u> i kalueshmërisë në <i>testin me shkrim</i> është kur nxënësi plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në <i>Listën e kontrollit</i>.</li> </ul>

**RM12:** Nxënësi dallon sëmundjet alergo-imunologjike, reumatizmale dhe tretmanin ndaj të sëmurëve

**Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:**

- Përshkruan llojet e sëmundjeve alergjike
- Dallon karakteristikat e reaksioneve alergjike
- Identifikon alergjitë ushqimore dhe medikamentoze
- përkujdeset për të sëmurët me sëmundje alergjike
- Përshkruan sëmundjet më të shpeshta reumatizmale
- Identifikon simptomat e artritis reumatoid
- Dallon karakteristikat e lupusit eritematoz
- Përshkruan shkaqet e osteoporozës
- Përshkruan sëmundjeve degjenerative të nyjeve
- Përkujdeset për të sëmurët me sëmundje reumatizmale dhe autoimune
- Dokumenton veprimtarinë infermierore
- Zbaton rregullat e mbrojtjes në punë dhe të mjedisit

**Kushtet e nevojshme:**

- Klasë mësimore, klinikë, ambulanca, repart
- Media didaktike si Cd, videoprojektor,
- Instrumente për matjen e shtypjes së gjakut
- Aparate për matjen e rrjedhjes së ajrit (peak flow metter)

**Njohuritë që përvetësohen nga nxënësit:**

- Sëmundjet alergjike
- Alergjitë ushqimore dhe medikamentoze
- Artriti reumatoid
- Lupusi eritematoz sistemik
- Osteoporoza
- Sëmundje degjenerative të nyjeve
- Artriti akut
- Dhimbjet e shpinës
- Poliartiti nodoz
- Skleroza sistemike

**Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësit:**

- dallimi i sëmundjeve alergjike dhe imunologjike
- identifikimi i simptomave të sëmundjeve reumatizmale
- kudesi dhe trajtimi i të sëmurëve me sëmundje degjenerative

**Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësit:**

- Komunikimi korrekt me anëtarët e grupit.
- Bashkëpunimi gjatë realizimit të matjeve fizike
- Punë individuale
- Punë grupore

**Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:**

**Metodat e Vlerësimit:**

- Pyetje –përgjigje me gojë
- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)
- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit të nxënësve gjatë orës mësimore
- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara

- Detyra përfundimtare
<b>Evidentimi i Vlerësimit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kritereve të vlerësimit me karakter teorik</li> <li>- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura</li> <li>- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen dallimit të sëmundjeve alergjike dhe imunologjike, aplikimit të tretmanit të sëmurëve me sëmundje reumatizmale dhe degjenerative</li> <li>- <u>Kufiri minimal</u> i kalueshmërisë në <i>testin me shkrim</i> është kur nxënësi plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kritereve të vlerësimit në <i>Listën e kontrollit</i>.</li> </ul>
<b>RM13: Nxënësi identifikon sëmundjet endokrinologjike dhe kujdesin ndaj të sëmurëve</b>
<b>Kriteret e Vlerësimit të nxënësit: Nxënësi:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Dallon gjëndrat kryesore endokrine</li> <li>- Identifikon shenjat kryesore të hipotireozës</li> <li>- Përshkruan simptomat e hipertireozës</li> <li>- Dallon shenjat e akromegalisë</li> <li>- Përshkruan simptomat e çrregullimeve të gjëndrës paratiroide</li> <li>- Dallon shenjat e morbus Cushing, Basedov dhe Adison</li> <li>- Aplikon terapinë e insulinës te të sëmurët me diabet melit</li> </ul>
<b>Kushtet e nevojshme:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Klasë mësimore, klinikë, ambulanca</li> <li>- Media didaktike si Cd, videoprojektor,</li> <li>- Instrumente për matjen e shtypjes së gjakut</li> <li>- Aparate për matjen e rrjedhjes së ajrit (peak flow metter)</li> </ul>
<b>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Çrregullimet e gjëndrës tiroide</li> <li>- Çrregullimet e gjëndrës paratiroide</li> <li>- Tumoret e hipofizës</li> <li>- Akromegalia</li> <li>- Morbus Bazedov</li> <li>- Morbus Kushing dhe Adison</li> <li>- Diabeti melitus</li> </ul>
<b>Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Identifikimi i simptomave të çrregullimeve të gjëndrës paratiroide dhe tiroide</li> <li>- Dallimi i simptomave të akromegalisë</li> <li>- Identifikimi i simptomave të çrregullimeve të gjëndrës mbiveshkore</li> <li>- Dhënia e insulinës</li> <li>- Përkujdesja për të sëmurët me çrregullime endokrinologjike</li> </ul>
<b>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Komunikimi korrekt me anëtarët e grupit.</li> <li>- Bashkëpunimi gjatë realizimit të matjeve fizike</li> <li>- Punë individuale</li> <li>- Punë grupore</li> </ul>
<b>Kërkesat për Vlerësimin e nxënësve:</b>
<b>Metodat e Vlerësimit:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pyetje –përgjigje me gojë</li> <li>- Pyetje - përgjigje me shkrim (teste të standardizuara/tradicionale)</li> <li>- Vlerësimi i vazhdueshëm i aktivitetit të nxënësve gjatë orës mësimore</li> </ul>

- Listë – kontrolli për aspektet praktike
- Demonstrim me mjete/instrumente përkatëse
- Sjellja e nxënësit në praktikë
- Kontrollimi i ditarit të punës praktike të nxënësit
- Vëzhgim gjatë kryerjes së detyrave të planifikuara
- Detyra përfundimtare

**Evidentimi i Vlerësimit:**

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik
- Pyetjet me gojë duhet të jenë me përgjigje të hapura
- Vlerësim i çdo nxënësi me Listë kontrolli që përmban kriteret e vlerësimit me karakter praktik, që i referohen kujdesit ndaj të sëmurëve me sëmundje endokrinologjike.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në *testin me shkrim* është kur nxënësi plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në *Listën e kontrollit*.